

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Van het berouw.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

Ten tweeden/ ick bemercke/ hoe vele dat de schade beloopt die ick ghedaen hebbe. Ten derden/ onder-soecke ick hoe dick-wils dat ick elcke sonde/ by-sonder die doodelijck is / ghedaen hebbe: teghen wien/ met wien/ ende in wat plaetse die gheschiedt is. T'selue doe ick oock in alle andere noodt-saeckelijcke circumstantien.

M. Hoe groote neerstigheyt is hier van noode?

D. Al-soo groote / allimen pleghe te doen in eenighe saecke daer onse wel-vaert oft saligheyt/ groote schade/ oft profijt aen-hanght.

Van het Berouw.

M. VVat doet-dy, als ghy dit al t'samen oucrpeyst hebt?

D. Ick maecke een berouw van mijne sonden.

M. Wat verstaet ghy, deur Berouw?

D. Eenem haet / verfoeyinghe ende droefheyt der sonden.

M. VVaer-om moet-men droetigh wesen veur sijne sonden?

D. Om dat sy bouen alle dingh Gode mis-haghen: die d'opperste goedtheydt is / ende van wien wy ouer-bloedighe wel-daden ontfanghen hebben.

M. Hoe groot moet dit berouw wesen?

D. Dat het alle droefheyt te bouen gae: dat is/ wy moeten droeuer wesen dat wy Godt deur onse sonden vergramt hebben / dan om eenigh ongheluck oft swaerigheyt / die ons soude moghen ouer-comen.

M. Moet-

M. Moet-men berouw maecten van elcke sonde in't by-sonder?

D. Het is seer gheraden: maer t'is nochtans ghe-noegh / alle sijne sonden in't ghemeyn te haeten / ende daer af oeffheydt te maken / om de cracht ende vrucht van dit berouw te vercrighen.

M. Wat cracht heeft dit berouw, alst gheheel vol-maectt is?

D. Dat het ons de sonden vergeuet / oock veur de biechte: hoe wel men schuldigh is die noch nae-maels te biechten. Ten eersten / om dat wy niet seker en weten oft dit berouw vol-maectt was: Ten tweeden / om dat Godt ons dat beuolē heeft. Waer uyt blijkt / wat groote neerstigheydt de mensche / die in staet van dood-sonde is / behoort te doen / om in sy-seluen een vol-maectt berouw te verwecken (comende uyt de liefde Gods bouen al bemindt) als hy in eenigh perijckel is van sonder biechte te steruen: want dan en isser gheen andere middel om vergiffenisse te crighen / dan deur d'berouw met begheerte van biechten. Ende hier-om is de mensche all-dan oock verbonden om tot dit berouw t'arbeypden.

M. En soude-men dan in tijde van noode, buyten de biechte, gheen vergiffenisse der sonden crighen; deur eenigh berouw dat spruyt uyt vreesse van den hemel te verliesen; oft in de helle te gaen; oft dat comt uyt d'bemerc-ken van de leelijckheydt der sonden; oft van t'verlies der tijdelijcke wel-daden, die wy van Gode ontfanghen hebben?

D. Neen wy: dan alleen in de biechte. Ende dit heet attritio, dat is / on-vol-maectt berouw: maer